

**NYE ØYGARDEN
KOMMUNE**

Innkalling

til møte i utval for politisk styringsstruktur

Dato: 23.10.2018 kl. 17.00 – 19.00, Skjenet 2

Saksliste:

- Sak 28/18 **Velkomen ved leiar**
- Sak 29/18 **Godkjenning av innkalling, saksliste og referat frå førre møte 19.09.2018**
- Sak 30/18 **Orientering om status Etisk reglement – høyring tilsette**
- Sak 31/18 **Oppgåveutval og lokalsamfunnsutval - drøfting**
- Sak 32/18 **Ymse**

Med venleg helsing

Marianne Sandahl Bjorøy

Leiar utval for politisk styringsstruktur

Vedlegg:

- Notat om oppgåveutval og lokalsamfunnsutval
- Utkast til reglement for oppgåveutval
- Utkast til reglement for lokalsamfunnsutval
- Notat frå Asker kommune om nærdemokratiordningar
- Notat frå Svelvik kommune om oppgåveutval

Møtereferat

Møte nr. 8 i: Utval for politisk styringsstruktur	Dato: 19.09.2018	Tid: Kl.
Møteleiar: Marianne Sandahl Bjørøy	Stad: Nye Øygarden kommune, Skjenet 2	
Medlemmer som møtte: Marianne Sandahl Bjørøy Ernst Einarsen Kristin Brennhaug Ørjan Telle Jørgen Kausland Espen Harkestad Ingrid Marie Toft	Forfall: Børge Haugetun Jogeir Sognnæs	
Andre: Ingen		
Referent: Lillian Torsvik		

Saksnr	Sakstittel
22/18	Velkomen ved leiar Leiaren ønskte velkomen til møtet. Då Willy Sørensen har gått av med pensjon sidan siste møte, har utvalet fått ny møtesekretær ved Lillian Torsvik.
23/18	Godkjenning av innkalling og saksliste, og godkjenning av tidlegare utsendt referat frå førre møte 22.05.18 Innkalling, saksliste og referat vart godkjent utan merknader.
24/18	Oppfølging Etisk reglement – vidare arbeid På bakgrunn av informasjon om at det er usikkert kor vidt ein kan ha felles etisk reglement for både folkevalde og tilsette, bad utvalet sekretæren avklare dette. Dersom reglementet kan vera felles, må utvalet sitt utkast til etisk reglement sendast på naudsynt høyring før det vert lagt fram for Fellesnemnda. Praktiske løysingar knytt til revidering av reglementet må også vurderast.
25/18	Tilleggsoppgåve frå Fellesnemnda – Skisse for oppgåveutval I Fellesnemnda sitt vedtak i sak PS 42/18 Sluttrapport frå utval for politisk styringsstruktur - Sluttbehandling etter høyring vart det gitt slikt tilleggsmandat til utvalet: <i>Fellesnemnda ønskjer å gje eit tilleggsmandat til utvalet som har jobba med politisk organisering. Gentofte kommune i Danmark har innført ein modell med oppgåveutval, for å utvikle lokaldemokratiet og få innbyggjarar og brukargrupper tettare på dei politiske prosessane og for å sikre auka medverknad. Fellesnemnda ber utvalet for politisk organisering skissere opp modellar for korleis noko tilsvarende kan byggast opp</i>

NYE ØYGARDEN KOMMUNE

	<p><i>for nye Øygarden kommune og presentere ei slik skisse for Fellesnemnda innan utgangen av 2018.</i></p> <p>Utvalet drøfta tilleggsmandatet og viste til både Gentofte kommune i Danmark og Selvik kommune i Norge som har etablert oppgåveutval.</p> <p>Utvalet bad sekretæren leggja presentasjonen frå Gentofte kommune og Selvik kommune sin evalueringsrapport om oppgåveutval ved referatet frå dette møtet.</p> <p>Utvalet bad sekretæren leggja fram forslag til skisse for oppgåveutval til neste møte.</p> <p>Tema for slike oppgåveutval må vera på strategisk, overordna politikknivå.</p>
26/18	<p>Plan for arbeidet vidare</p> <p>Neste møte vert tysdag 23.10.18 kl. 17.00 – 19.00.</p> <p>Tema for møtet vert drøfting av skisse til oppgåveutval og forslag til mandat for slike utval.</p>
27/18	<p>Ymse</p> <ul style="list-style-type: none">- Utvalet viste til at innkallinga til møtet ikkje var lagt ut på Nye Øygarden kommune si heimeside før møtet.- Opplæringsplan for nytt kommunestyre som trer i kraft 01.01.20. Leiar vil ta dette opp i neste møte i Fellesnemnda.

Utval for politisk styringsstruktur

Notat om oppgåveutval og lokalsamfunnsutval

Bestilling frå Fellesnemnda

I samband med Fellesnemnda si behandling av Sak 42/18 Sluttrapport frå utval for politisk styringsstruktur - sluttbehandling etter høyring, i møte 18.06.2018, vart det gjeve slikt tilleggsmandat til utvalet:

6. Fellesnemnda ønskjer å gje eit tilleggsmandat til utvalet som har jobba med politisk organisering. Gentofte kommune i Danmark har innført ein modell med oppgåveutval, for å utvikle lokaldemokratiet og få innbyggjarar og brukargrupper tettare på dei politiske prosessane og for å sikre auka medverknad. Fellesnemnda ber utvalet for politisk organisering skissere opp modellar for korleis noko tilsvarande kan byggast opp for nye Øygarden kommune og presentere ei slik skisse for Fellesnemnda innan utgangen av 2018.

Erfaring frå andre kommunar

Alle dei nordiske landa har etablert ulike former for nærdemokratiske ordningar i samband med kommunesamanslåing. Erfaring med nærdemokratiske ordningar i Norden er omtalt i egen rapport, utgitt av NIBR/Uni Rokkansenteret i 2013. Link til rapporten:

<http://www.ks.no/contentassets/74eb91b63e4349fbb4977e67461f298d/rapport---nardemokrati.pdf>

Asker kommune legg opp til både lokalsamfunnsutval og oppgåveutval i den nye kommunen dei skal etablera frå 01.01.20. Dokumenta frå Asker kommune føl notatet som **vedlegg**.

Lokalsamfunnsutval er lokale, geografisk avgrensa strukturar for samhandling og utvikling av stadidentitet. Medlemmene er indirekte folkevalde gjennom oppnemning i kommunestyret. (Indirekte folkevald betyr at man er oppnemnd av eit folkevald organ).

Oppgåveutval er ei ordning for å samskapa politikkkutforming på nye måtar.

Svelvik kommune sitt mål med lokaldemokratiprojektet er at Fellesnemnda skal få erfaringer fra ulike modeller å legge til grunn når de skal velge løsnig for å sikre lokaldemokratiet i ny kommune. I tillegg er økt valgdeltagelse et mål. Dokument frå Svelvik kommune føl notatet som **vedlegg**.

Prosjektet har to retningar:

1. Utpøving av modeller for hvordan innbyggere kan involveres og medvirke i kommunale beslutningsprosesser, og danne grunnlag for et utvalg institusjonaliserte/formaliserte modeller for sterkere lokaldemokrati. Utpøving av oppgaveutvalg som ny politisk arbeidsform er vedtatt.
2. Arenaer og tiltak for å skape engasjement, dialog og involvering. Ungdommens kommunestyre er gjenopprettet, Barnetråkk er innført som årlig aktivitet og Gjestebud brukes som medvirkningsverktøy i hele landet.

Til drøfting i utval for politisk styringsstruktur 23.10.18:

I vedtaket frå Fellesnemnda er det berre snakk om modell for oppgåveutval, men i dette notatet vert likevel lokalsamfunnsutval omtalt slik at utvalet kan ta stilling til om dei også vil vurderer behov for geografiske utval i den nye kommunen.

Det bør utarbeidast eige reglement for oppretting av oppgåveutval og eventuelt lokalsamfunnsutval. Utkast til reglement for Nye Øygarden kommune følg notatet som **vedlegg**.

Dersom utvalet meiner at dei også må ta stilling til eventuelle lokalsamfunnsutval, kan vi leggja fram sak til Fellesnemnda om slikt tilleggsoppdrag.

I Asker kommune er lokalsamfunnsutval og oppgåveutval med tilhøyrande reglement teke med i reglementet for folkevalde. Dette reglementet for nye Øygarden kommune vart vedteke av Fellesnemnda i møte 18.06.18. Utvalet kan likevel vurderer om oppgåveutval og eventuelt lokalsamfunnsutval for nye Øygarden kommune skal innarbeidast i det vedtekte reglementet for folkevalde. I så fall kan eit oppdatert reglement inkl. lokaldemokratiske ordningar med reglement leggast fram for Fellesnemnda til godkjenning.

Forslag til reglement/mandat for oppgåveutval i nye Øygarden kommune

(etter mal frå Asker)

1. Bakgrunn og formål

Beskriving av utfordring som oppgåveutvalet skal greie ut og foreslå politikk for.

2. Oppgåveutvalet sine oppgåver

- Oppgåveutvalet skal gjennomføra ei analyse/kartlegging (kunnskapsgrunnlag) for utfordringa
- Oppgåveutvalet skal utarbeide mål og strategiar og foreslå tiltak på bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget.

3. Samansetjing av oppgåveutval

Oppgåveutvalet skal ha følgjande medlemmer:

Medlemmer fra kommunestyret (x antall)

Medlemmer med spesifikk kompetanseprofil tilpassa utfordringa (x antall)

4. Arbeidsform

- Møter
- Samarbeid og dialog med aktuelle interessentar
- Administrasjonen vil leggja til rette for møta med innkalling, referat, lokale, m.m. og informasjon på heimesider.
- Fagleg førebuing og utgreiingsarbeid er i hovudsak utvalet si oppgåve. Administrasjonen *kan* bidra med fagkompetanse på oppdrag frå utvalet.

5. Tidsplan

Oppgåveutvalet si virketid er frå..... til.....

6. Økonomi

Oppgåveutvalet disponer kr..... til sitt arbeid.

7. Rapportering

Oppgåveutvalet leverer rapport og resultat av arbeidet til kommunestyret innan

Forslag til reglement for lokalsamfunnsutval i nye Øygarden kommune

(etter mal frå Asker kommune)

§1: Formål

(Stadnamn) lokalsamfunnsutval er eit sjølvstendig og uavhengig organ.

(Stadnamn) lokalsamfunnsutval skal styrke lokaldemokratiet og lokal identitet, og bidra til borgarnærleik mellom kommunen, folkevalde og innbyggjarar.

§2: Lokalsamfunnsutvalet sin funksjon

- Lokalsamfunnsutvalet skal leggja til rette for god dialog mellom folkevalde og lokalbefolkninga.
- Lokalsamfunnsutval har initiativrett overfor folkevalde organ og kan sjølv ta opp saker som vedkjem lokalområdet.
- Lokalsamfunnsutvalet skal vera høyringsinstans i saker som angår lokalområdet, og medverka i planprosessar som vedkjem området.
- Lokalsamfunnsutvalet har avgjerdsmynde i disponeringa av dei økonomiske midlane som kommunestyret stiller til disposisjon.
- Lokalsamfunnsutvalet skal støtta og leggja til rette for at lokale aktørar kan driva gode sosiale og kulturelle aktiviteter.
- Lokalsamfunnsutvalet skal leggje til rette for brei medverknad i saker som vedkjem lokalmiljøet.

§ 3: Organisering og sammensetning

Generelle vilkår

Lokalsamfunnsutvalet skal vera partipolitisk uavhengig og nøytralt.

Samansetjing

Lokalsamfunnsutvalet skal ha 5-7 personer, oppnemnd av kommunestyret.

Medlemmene vert vald for 2 år om gongen, med høve for attval. Halvparten av medlemmene kan vera på val kvar gong.

Leiar skal veljast av og blant utvalet sine medlemmer, for eit år om gongen.

Medlemmene må vera busett i området, og bør representera eit bredt utval av lokale aktørar som foreiningar, lag, lokale utval og innbyggjarar.

§ 4: Arbeidsform og val

Lokalsamfunnsutvalet skal leggja til rette for:

- Opne møte, der utvalet sitt arbeid og aktuelle saker vert drøfta og der ein kan koma med forslag til medlemmer av utvalet.
- Dialogmøte med politiske utval om innspel til kommunen sitt handlingsprogram og drøfting av aktuelle tema som er relevante for nærmiljøet.
- Dialog med kommunen sin administrasjon om relevante saker.
- Dialog med andre relevante råd (kulturråd, idrettsråd, eldreråd, ungdomsråd m.m.)

§ 5: Kommunen si rolle og ansvar

5.1 Administrativ bistand

Kommunen ved innbyggjartorget er ansvarleg for støtteprosessar som møteinnkalling, referat, rekneskap og rapportering.

Kommunen ved innbyggjartorget kan hjelpa til ved utarbeiding av skriftlege innspel, høyringssvar o.l., dersom utvalet ønskjer det.

Kommunen legg fram eit kunnskapsgrunnlag med relevant informasjon om lokalområdet.

5.2 Anna praktisk hjelp

Kommunen stiller lokale til disposisjon for lokalsamfunnsutvalet sine møte.

5.3 Informasjon og rettleiing

Kommunalt tilsette skal sørgje for god informasjon og rettleiing om pågåande kommunale avgjerdsprosessar som kan eller vil kunna ha direkte eller indirekte betydning for lokalområdet. Utvalet kan også be om informasjon og rettleiing om prosessar som vedkjem heile kommunen, inklusive lokalområdet.

5.4 Økonomisk tilskot

Kommunestyret skal kvart år i den årlege budsjettbehandlinga løyve ein nærare angitt sum til utvalet sitt arbeid.

Utvalet kan disponera beløpet fritt til tiltak og områdeutvikling dei sjølv vel å prioritere. Utvalet kan eventuelt utarbeide egne retningsliner med kriteriar og søknadsprosedyre for bruk av midlane.

§ 6 Andre relasjonar

Lokalsamfunnsutvalet skal ha særleg fokus på heilskap og samanheng i lokalsamfunnsutviklinga, og bidra til å styrka lokale aktørar sitt høve til å utvikla og utføra sine rollar.

Lokalsamfunnsutvalet skal særleg arbeida i relasjon til

- Innbyggjartorg
- Nærmiljøsentral, der slik finnes
- Velforeiningar
- Lag og foreiningar med lokal tilhøyrsl
- Foreldreutval og samarbeidsutval for skular og barnehagar i området
- Skular, barnehagar og andre kommunale einingar som driv verksemd i området.
- Andre relevante samarbeidspartar

§ 7: Dialog og rapportering

Det skal utarbeidast ein samarbeidsavtale mellom lokalsamfunnsutvalet og kommunen sin administrasjon som viser forventningar til samarbeidet, kva oppgåver det er forventa at lokalsamfunnsutvalet skal ivareta og korleis kommunen skal ivareta sine oppgåver. Avtalen skal innehalda rutinar for økonomihandtering og rapportering.

Lokalsamfunnsutvalet skal årleg rapportera om sitt arbeid og gjera greie for bruk av løyvde tilskotsmidlar.

Utvala rapporterer til det av hovudutvala som får ansvar for medborgarskap og nærdemokratiske ordningar.

Notat

Til: Delprosjekt P1 – Politisk organisering

Fra: Rådmann

Kopi:

Saksnr./Arkivkode

Sted
ASKER

Dato
23.1.2018

Notat om nærdemokratiske ordninger til behandling 29.01.2018 – P1

Notatet er utarbeidet på bakgrunn av behandling i utvalget Politisk organisering, nye Asker. Innspillene fra diskusjonen i utvalget ligger til grunn for endringene som er foreslått etter førstegangsbehandling 16.12.2017.

Rådmannen foreslår at saken fremmes for fellesnemnda i sammenheng med saken om politisk organisering i nye Asker. Notatet legges til grunn for den endelige saken.

Notatet viser

- Forslag til ordningene lokalsamfunnsutvalg og oppgaveutvalg, som prøves ut i perioden 2020-2022
- Det etableres følgeforskning for prøveperioden
- Evaluering av ordningene danner grunnlag for videre utvikling av metoder for samskaping og nærdemokratiske ordninger i nye Asker.
- Forslag til reglement for lokalsamfunnsutvalg og mandat for oppgaveutvalg

1. Sammendrag

Fellesnemnda behandlet 10. februar 2017 sak om prinsipper for overordnet politisk struktur (sak 07/17). Delprosjekt P1: Politisk organisering har i sitt mandat utrede og foreslå politisk organisering og struktur for nye Asker, herunder nærdemokratiske ordninger og ulike former for representativ innbyggerdeltakelse.

Denne saken omhandler nærdemokratiske ordninger i nye Asker etter forståelsen som intensjonsavtalen legger til grunn. Saken viser to mulige modeller som kan prøves ut, og avgrenser mot frivillighet for øvrig.

Rådmannen anbefaler at ordningene prøves ut i perioden 2020-2022, og videreutvikles i samarbeid mellom politikere, administrasjon og sivilsamfunnet. Rådmannen foreslår at det knyttes følgeforskning til prøveperioden for å sikre bred evaluering av ordningene og belyse sentrale problemstillinger knyttet til arbeidsformenes virkning med hensyn til målsettinger for ordningene.

Evalueringen danner grunnlag for en ny sak der man vurderer om ordningene skal videreføres.

Lokalsamfunnsutvalg er lokale, geografisk avgrensede strukturer for samhandling og utvikling av stedsidentitet. Medlemmene er indirekte folkevalgte gjennom oppnevning i kommunestyret. En foreløpig inndeling av nye Asker i kommunedeler angir 5 områder. Disse er Holmen, Sentrum, Slemmestad, Heggedal, Sætre. Det er foreløpig foreslått innbyggertorg i 7 tettsteder; Holmen, Sentrum, Slemmestad, Spikkestad, Sætre, Røyken, Tofte. Innbyggertorgenes rolle og funksjon er under utredning.

Rådmannen foreslår i forsøksperioden å opprette lokalsamfunnsutvalg som knyttes til 3 av innbyggertorgene i nye Asker; et utvalg i hver av de tre opprinnelige kommunene. Prosessen med valg av steder legger til grunn inndelingen som vedtas i ny kommuneplan.

FNs bærekraftsmål nr 17 er partnerskap. Lokalsamfunnsutvalgene vil kunne bidra til ordnede former for partnerskap. Lokalsamfunnsutvalgene kan være en høringspartner, en dialogpartner som bidrar til å sette den politiske dagsorden gjennom initiativrett, og være en definert lokal aktør i utvikling av bærekraftige lokalsamfunn.

Reglementet viser sammenheng til det representative demokratiet, og en avklart forståelse av rollene til politikere, innbyggere, lag og foreninger og kommunens administrasjon. Lokalsamfunnsutvalgenes reglement utarbeides etter modell for kommunedelsutvalg etter kommuneloven, og innarbeides i reglement for politisk struktur.

Oppgaveutvalg er en ordning for å samskape politikktutforming på nye måter. Forslag til reglement for oppgaveutvalg viser hvordan et utviklingsoppdrag kan gis fra det representative demokratiet til et utvalg, mens beslutningsmyndigheten fortsatt ligger i det representative demokratiet. Reglement for oppgaveutvalg innarbeides i reglement for politisk struktur. Rådmannen foreslår å prøve ut ordning med oppgaveutvalg knyttet til utarbeidelse av kommuneplan for nye Asker. Fellesnemda legger frem forslag til 1-2 tema for oppgaveutvalg (for det nye kommunestyret).

2. Bakgrunn

I juni 2016 vedtok kommunestyrene i Asker, Hurum og Røyken å søke om kommunesammenslåing. Asker, Røyken og Hurum kommuner skal bli til nye Asker i 2020. Et av målene med kommunereformen er å styrke lokaldemokratiet i kommunene. Nye Asker blir større i omfang og befolkningsstørrelse når de tre opprinnelige kommunene slås sammen. Intensjonsavtalen danner grunnlaget for sammenslåing av nabokommunene Hurum, Røyken og Asker. Den angir blant annet at et levende lokaldemokrati med gode nærdemokratiske ordninger skal ha høy prioritet, for slik å ivareta lokal forankring, aktiv stedsutvikling lokalt, og styrke den politiske ombudsrollen i en større kommune.

I intensjonsavtalen vedlegg A: Nærdemokratiske ordninger legges det føringer for utviklingen av nærdemokratiske ordninger.

- I forslag til ny kommunelov § 5-5 gis kommunestyret hjemmel til å opprette utvalg med ansvar for en definert geografisk del av kommunene.
- Formålet med å etablere og videreutvikle nye nærdemokratiske ordninger er å styrke lokaldemokratiet, lokal identitet og borgernærhet mellom kommunen, politikere og innbyggere.

- Slike ordninger vil kunne bidra til å opprettholde nærheten til politiske beslutningstakere, økt deltakelse, gi bedre lokalt tilpassede politiske beslutninger samt fremme stedstilknytning og bygge oppunder lokal identitet.
- Det bør utformes et formelt styringssystem som kobler det formelle, overordnede ansvar som kommunestyret har, med nærdemokratiordningene.
- Organer som opprettes skal ha tydelig ansvar og myndighet, og ressurser til å forestå oppgavene.
- Det bør opprettes koordinatorene, eller «fellesskapere» som en viktig del av nærdemokratiordningene.

Definisjoner

Det **representative demokratiet** består av folkevalgte. Direkte folkevalgte velges gjennom ordinære valg til kommunestyre eller storting. **Indirekte** folkevalgt betyr at man er oppnevnt av et folkevalgt organ.

Det **deltakende demokratiet** består av innbyggere som gjennom ulike medvirkningsformer kan bidra i lokale prosesser utenom den politiske strukturen av folkevalgte. Deltakende demokrati kan bidra til å sikre at innbyggere fra ulike bakgrunner og samfunnslag får likeverdige muligheter for deltakelse, og bidra til at flere deltar i prosesser som bidrar til utvikling av et lokalområde.

Medborgerskap er et begrep som brukes om at innbyggerne deltar aktivt i samfunnsutviklingen, engasjerer seg og bidrar til å finne løsninger på de utfordringene fellesskapet står overfor.

Samskaping kan defineres som prosesser der flere offentlige og private parter inngår et likeverdig samarbeid om å skape verdier og velferd på nye måter.

Frivillighet er når tjenester eller aktiviteter gjennomføres uten lønn eller økonomisk vederlag. Frivillig arbeid er gjerne knyttet til frivillige organisasjoner som for eksempel Røde Kors eller Den norske turistforening, og er til fordel for fellesskapet.

Nye Asker vil ha et mangfold av frivillige organisasjoner, råd og utvalg, og ulike samarbeidsstrukturer med disse. Frivilligheten er en viktig aktør i samfunnsutviklingen og arena for samfunnsdeltakelse. Tradisjonell frivillighet og ulike medvirkningsformer kan støtte oppunder og utfylle formålet med nærdemokratiske ordninger. Eksempler på øvrige medvirkningsformer kan være ungdomsråd, kulturråd, eldreråd, idrettsråd, brukerundersøkelser, gjestebud, nærmiljøkonferanser, dialogmøter, barnetråkk og andre digitale løsninger. Denne saken tar ikke stilling til hvilke slike medvirkningsformer som skal videreutvikles.

Formål

Nærdemokratiske ordninger kan ha to hovedformål:

- Styrke det lokale deltakende demokratiet gjennom å legge til rette for bred deltakelse i lokale prosesser.
- Styrke det representative demokratiets virke gjennom strukturer for samhandling rundt politikktutforming som behandles og besluttes i kommunens politiske struktur.

Erfaringer fra andre land og kommuner

Alle de nordiske landene har etablert ulike former for nærdemokratiske ordninger i forbindelse med kommunesammenslåinger. De fleste ordningene har omfattet utvalg som dekker et spesielt geografisk område. I Danmark har man også etablert oppgaveutvalg som tidsavgrensede utvalg for politikkutforming i samarbeid mellom politikere og innbyggere. Hensikten med alle ordningene har vært å bygge bro mellom innbyggere og lokalpolitikere, ivareta lokale interesser, utvikle sted- og stedsidentitet, bidra til politikkutforming og bryte opp gamle geografiske inndelinger.

Gjennomgangen viser at det er ulikhet i organisasjonsform, sammensetning og rammevilkår for ulike modeller i nordiske kommuner, og følgelig mange ulike erfaringer med slike ordninger.

I Norge er det særlig en variant av foreningsmodellen som er prøvd ut (for eksempel i Fredrikstad kommune). Svelvik kommune har prøvd ut oppgaveutvalg som arena for samskapt politikkutforming.

Suksesskriterier

Rapportene *Erfaringer med nærdemokratiske ordninger i Norden og Medvirkning med virkning?* (NIBR/Uni Rokkansenteret 2013) viser til noen suksesskriterier for innbyggermedvirkning og nærdemokratiske ordninger:

- Forankring i- og kobling til det representative demokratiet
- Prosedyrer som avklarer forventninger og roller i ulike prosesser
- Ressurser: det er viktig å ha en fasilitator med rett kompetanse
- Deltakelse må ha en effekt, og synliggjøres
- Saker som skal behandles må vurderes nøye for at de skal være relevante for innbyggerne, og at ikke lokalforaene skal risikere trøtthet og avskrekking
- Mange og åpne kanaler for kommunikasjon og medvirkning
- Identitet: viktig med lokal stedsidentitet, men den må ikke bidra til segmentering av gamle mønstre
- Gevinster ved bruk av nærdemokratiske ordninger, understøttet og supplert av andre medvirkningsformer er
 - Lokalkunnskap kommer i spill og gir bedre kunnskaps- og beslutningsgrunnlag
 - Folkevalgte blir bedre i stand til å representere innbyggere
 - Tillitten mellom innbyggere- og til politikere og politiske prosesser styrkes

3. Rådmannens vurderinger

Begrunnelse for nærdemokratiske ordninger

Gjennom samarbeid med andre offentlige aktører, næringsliv og frivillige organisasjoner kan kommunen samle flere ressurser og kompetanse rundt sammensatte utfordringer for å skape

nye løsninger sammen. Slike samarbeidsrelasjoner utfordrer tradisjonelle former for styring og ledelse, og krever utvikling av nye samarbeidsformer.

Nærdemokratiske ordninger skal bidra til økt grad av samarbeid og samskaping. Samskaping kan bidra til å styrke medborgerskap og samfunnsdeltakelse. Begge de foreslåtte ordningene vil kunne legge til rette for økt innbyggermedvirkning og aktiv stedsutvikling (j.fr Intensjonsavtalen).

Deltakelse er viktig for å skape inkluderende lokalsamfunn og styrke stedsidentitet og tilhørighet. Strukturer for lokal medvirkning og deltagelse (deltakende demokrati) kan derfor bidra til å styrke både enkeltmennesker, grupper og lokalsamfunn.

I det representative demokratiet er folkevalgte beslutningstakere i politikkutforming og samfunnsutvikling. Folkevalgte er også ombudspersoner for befolkningen. God kjennskap til innbyggernes interesser og lokale forhold vil kunne styrke beslutningsgrunnlag i politiske saker og ombudsrollens funksjon.

Innenfor rammen av det representative demokratiet kan man legge initiativ- og uttalerett og/ eller myndighet i saker som angår lokalsamfunnene lokalt for å bidra til en innbyggernær stedsutvikling innenfor overordnede planer, og slik også legge til rette for lokalt engasjement og økt deltagelse i arbeid med sosial samholdighet og utvikling av lokalsamfunnene.

Forutsetninger

Kunnskapsbasert utviklingsarbeid

Det utarbeides lokale samfunnsanalyser basert på kommunens datagrunnlag og eventuelt supplerende informasjon dersom utvalget ønsker det. Kunnskapsgrunnlaget vil sikre målrettet innsats og bidra til medborgerskap og samskaping gjennom å involvere innbyggere, næringsliv og frivillige organisasjoner i prosessen. Kunnskapsgrunnlaget vil danne grunnlag for lokale prosesser med utarbeidelse av arbeidsplaner. Slike prosesser vil kunne bidra til legitimitet, eierskap, felles forståelse av utviklingsbehov og deltagelse fra alle grupper. Kunnskapsgrunnlaget sees i sammenheng med kommuneplanarbeidet, samt danner grunnlag for arbeids-/årsplaner for lokalsamfunnsutvalgene og innbyggertorgene.

Det knyttes følgeforskning til prøveperioden for å sikre bred evaluering av ordningene og belyse sentrale problemstillinger knyttet til arbeidsformenes virkning med hensyn til målsettinger for ordningene.

Evaluerings

Forsøkene evalueres i henhold til målsetting for ordningene. Evalueringen danner grunnlag for videre utvikling av metoder for samskaping og nærdemokratiske ordninger i nye Asker. Evalueringen skal belyse

- Hvordan sammenhengen mellom det deltagende og det representative demokratiet har vært, og om det er effekt på det representative demokratiets øvrige arbeid
- Hvilke ressurser (midler, fasilitering, kunnskapsgrunnlag m.m.) som har hatt positiv betydning for utvalgenes arbeid
- Om utvalgene har gitt innspill som har påvirket politikkutforming i lokalsamfunnsutviklingen eller i kommunen
- Om utvalgene har medført økt lokalt engasjement i politiske saker som angår lokalsamfunnene

- Om det har oppstått tiltak og aktiviteter lokalt som lokalsamfunnet synes er viktig for områdeutviklingen
- Om ordningene bidrar til at opplevelsen av nærhet til politiske saker og beslutninger endrer seg
- Om utvalgenes arbeid bidrar til å styrke lokal identitet

Kommunens rolle

Kommunen stiller lokaler til rådighet for utvalget i innbyggertorget vederlagsfritt.

Kommunen vil bistå utvalget med nødvendig administrative funksjoner og tilrettelegging av en personalressurser som fellesskaper. Rådmannen vil i samråd med lokalsamfunnsutvalgene og øvrige organisasjoner vurdere hvilke oppgaver og arbeidsform som ordningen med stillingsressursen skal omfatte.

Lokalsamfunnsutvalgene kan komme med innspill i kommuneplanprosessene, og involveres i årshjulsprosessene i arbeidet med handlingsprogram og relevante temaplaner for høring og innspill mm. Utvalgene jobber på tvers og kan gi innspill på alle tjenesteområdene.

Lokalsamfunnsutvalgene involveres i arbeidet med kommuneplanprosessene og kan komme med innspill.

Økonomi

Lokalsamfunnsutvalgene tildeles midler som sikrer lokalt handlingsrom og engasjement rundt tiltak som bidrar til stedsidentitet og –utvikling.

Andre kommuner har prøvd ut ulike modeller for økonomisk tilskudd. Fredrikstad og Øvre Eiker kommuner har hatt en ordning med tilskudd i størrelsesorden 10 000.- - 30 000.- til hvert utvalg. Evalueringen viser at beløpet gir for lite handlingsrom til at det skaper engasjement om stedsutvikling lokalt. Sandefjord kommune har en ordning med grunntilskudd pr utvalg på 75 000.- og tilskudd pr barn/unge under 18 år i utvalgets nedlagsfelt på kr 69,47

Lokalsamfunnsutvalgenes driftsbudsjett setter til kr 500 000.- Ved 5 utvalg tilsvarer det kr 2 500 000.- totalt for ordningen.

På bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget kan rådmannen komme tilbake med en anbefaling av ytterligere styrkingsmidler i forbindelse med budsjettbehandling.

Lokalsamfunnsutvalgene disponerer midlene som kommunen stiller til disposisjon. Kommunerevisjonen reviderer regnskap.

Oppgaveutvalgene får driftsmidler tilpasset oppgaven de gis av kommunestyret. Dette defineres i hver enkelt sak med opprettelse av oppgaveutvalg.

Gjennom å bevilge midler og sikre fasilitering av utvalgenes arbeid vil kommunen legge til rette for økt utviklingskraft i lokalsamfunnene i saker som angår lokalsamfunnene.

Rapportering

Utvalgene jobber på tvers av tjenesteområdene.

Utvalgene rapporterer til det av hovedutvalgene som får ansvar for medborgerskap og nærdemokratiske ordninger.

Utvalgene gjennomfører dialog med øvrige relevante politiske utvalg etter behov.

Forslag til reglement for lokalsamfunnsutvalg i nye Asker kommune

§1: Formål

(Stedsnavn) lokalsamfunnsutvalg er et selvstendig og uavhengig organ.

(Stedsnavn) lokalsamfunnsutvalg skal styrke lokaldemokratiet og lokal identitet, og bidra til borgernærhet mellom kommunen, folkevalgte og innbyggere.

§2: Lokalsamfunnsutvalgets funksjon

- Lokalsamfunnsutvalget skal legge til rette for god dialog mellom folkevalgte og lokalbefolkningen.
- Lokalsamfunnsutvalg har initiativrett overfor folkevalgte organer og kan selv ta opp saker som berører lokalområdet.
- Lokalsamfunnsutvalget skal være høringsinstans i saker som angår lokalområdet, og medvirke i planprosesser som berører området.
- Lokalsamfunnsutvalget har beslutningsmyndighet i disponeringen av de økonomiske midlene som kommunestyret stiller til disposisjon.
- Lokalsamfunnsutvalget skal støtte og legge til rette for at lokale aktører kan drive gode sosiale og kulturelle aktiviteter.
- Lokalsamfunnsutvalget skal legge til rette for bred medvirkning i saker som angår lokalmiljøet.

§ 3: Organisering og sammensetning

Generelle bestemmelser

Lokalsamfunnsutvalget skal være partipolitisk uavhengig og nøytralt.

Sammensetning

Lokalsamfunnsutvalget skal bestå av 5-7 personer, oppnevnt av kommunestyret.

Medlemmene velges for 2 år av gangen, med muligheter for gjenvalg. Halvparten av medlemmene kan være på valg av gangen.

Leder velges av og blant utvalgets medlemmer, for ett år av gangen.

Medlemmene må være bosatt i området, og bør representere et bredt utvalg av lokale aktører som foreninger, lag, lokale utvalg og innbyggere.

§ 4: Arbeidsform og valg

Lokalsamfunnsutvalget skal legge til rette for:

- Åpne møter, der utvalgets arbeid og aktuelle saker diskuteres, og der forslag til medlemmer av utvalget kan fremsettes.
- Dialogmøter med politiske utvalg om innspill til kommunens handlingsprogram og diskusjon av aktuelle tema som er relevante for nærmiljøet.
- Dialog med kommunens administrasjon om relevante saker.
- Dialog med andre relevante råd (kulturråd, idrettsråd, eldreråd, ungdomsråd m.m.)

§ 5: Kommunens rolle og ansvar

5.1 Administrativ bistand

Kommunen ved innbyggertorget er ansvarlig for støtteprosesser som møteinnkallinger, referater, regnskap og rapportering.

Kommunen ved innbyggertorget kan bistå ved utarbeidelsen av skriftlige innspill, høringssvar o.l., dersom utvalget ønsker det.

Kommunen fasiliterer et kunnskapsgrunnlag med relevant informasjon om lokalområdet.

5.2 Annen praktisk bistand

Kommunen stiller lokaler til disposisjon for lokalsamfunnsutvalgets møter.

5.3 Informasjon og veiledning

Kommunalt ansatte skal sørge for god informasjon og veiledning om pågående kommunale beslutningsprosesser som kan eller vil kunne ha direkte eller indirekte betydning for lokalområdet.

Utvalget kan også be om informasjon og veiledning om prosesser som berører hele kommunen, herunder lokalområdet.

5.4 Økonomisk tilskudd

Kommunestyret skal hvert år i den årlige budsjettbehandlingen bevilge en nærmere angitt sum til utvalgets arbeid.

Utvalget kan disponere beløpet fritt til tiltak og områdeutvikling de selv velger å prioritere. Utvalget kan eventuelt utarbeide egne retningslinjer med kriterier og søknadsprosedyre for bruk av midlene.

§ 6 Andre relasjoner

Lokalsamfunnsutvalget skal ha særlig fokus på helhet og sammenheng i lokalsamfunnsutvikling, og bidra til å styrke lokale aktørers mulighet for å utvikle og utføre sine roller.

Lokalsamfunnsutvalget skal særlig arbeide i relasjon til

- Innbyggertorget
- Nærmiljøsentral, der slik finnes
- Velforeninger
- Lag og foreninger med lokal tilhørighet
- Foreldreutvalg og samarbeidsutvalg for skoler og barnehager i området
- Skoler, barnehager og andre kommunale enheter som driver virksomhet i området.
- Andre relevante samarbeidspartnere

§ 7: Dialog og rapportering

Det skal utarbeides en samarbeidsavtale mellom lokalsamfunnsutvalget og kommunens administrasjon som viser forventninger til samarbeidet, hvilke oppgaver lokalsamfunnsutvalget forventes å ivareta og hvordan kommunen skal ivareta sine oppgaver. Avtalen skal inneholde rutiner for økonomihåndtering og rapportering.

Lokalsamfunnsutvalget skal årlig rapportere om sitt arbeid og bruk av bevilgede tilskuddsmidler.

Utvalgene rapporterer til det av hovedutvalgene som får ansvar for medborgerskap og nærdemokratiske ordninger.

Forslag til regelemnt/mandat for oppgaveutvalg

1. Bakgrunn og formål

Beskrivelse av problemstillingen som oppgaveutvalget skal utrede og foreslå politikk for.

2. Oppgaveutvalgets oppgaver

- Oppgaveutvalget skal gjennomføre en analyse/kartlegging (kunnskapsgrunnlag) for problemstillingen
- Oppgaveutvalget skal utarbeide mål og strategier og foreslå tiltak på bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget.

3. Sammensetning av oppgaveutvalg

Oppgaveutvalget skal bestå av følgende medlemmer:

Medlemmer fra kommunestyret (x antall)

Medlemmer med spesifikk kompetanseprofil ifht problemstillingen (x antall)

4. Arbeidsform

- Møter
- Samarbeid og dialog med aktuelle interessenter
- Administrasjonen vil bistå med møtefasilitering som innkallinger, referater, lokaler m.m. og informasjon på hjemmesider.
- Faglig forberedelser og utredningsarbeid er i hovedsak utvalgets oppgave. Administrasjonen *kan* bistå med fagkompetanse på oppdrag fra utvalget.

5. Tidsplan

Oppgaveutvalgets virketid er fra.... til....

6. Økonomi

Oppgaveutvalget disponer kr..... til sitt arbeid.

7. Rapportering

Oppgaveutvalget avleverer rapport og resultater av arbeidet til kommunestyret innen...

SVELVIK KOMMUNE

<https://www.svelvik.kommune.no/politikk-og-lokaldemokrati/politikk-og-lokaldemokrati/lokalpolitikk/oppgaveutvalg/om-oppgaveutvalg/>

Om oppgaveutvalg

Oppgaveutvalg er ett av tiltakene som inngår i kommunens [Lokaldemokratiprojekt](#)

Oppgaveutvalg er en politisk arbeidsform hvor lokalpolitikere samarbeider med innbyggere om å utvikle ny politikk, lage forslag til strategier og tiltak.

Fra politisk reglement - §11 Oppgaveutvalg

Formål og hovedprinsipper

Formålet med oppgaveutvalgene er å styrke samarbeidet mellom lokalpolitikere og innbyggerne, og sikre optimale vilkår for innovativ og ressurseffektiv utvikling.

Oppgaveutvalg er midlertidige, rådgivende og tematisk avgrensede utvalg. De skiller seg fra de eksisterende faste utvalgene ved at de også har med innbyggere, og at de har til formål å samskape løsninger på spesifikke politikkområder, problemer og utfordringer, som er definert og avgrenset, i et mandat vedtatt av kommunestyret.

Oppgaveutvalgene er ikke å anse som politiske utvalg etter kommuneloven, men som en metode for medvirkning.

Oppgaveutvalgene skal søke en arbeidsform som er spørrende, preget av åpenhet og som bidrar til meroffentlighet. Med hjemmel og begrunnelse som gitt i offentlighetsloven kan oppgaveutvalgene vedta å lukke møtene og unnta utvalgets interne arbeidsdokument fra innsyn.

Oppgaveutvalgene skal søke en balansert kjønnsmessig representasjon, tilsvarende kommunelovens bestemmelser. Det innebærer at hvert kjønn som hovedregel skal være representert med minst 40%.

Folkevalgte medlemmer gis ikke ekstra godtgjørelse for deltagelse i Oppgaveutvalg.

Innbyggere gis ikke godtgjørelse.

Møteplan

Oppgaveutvalg som arbeidsform tilsier at kommunestyret vedtar en møteplan for de faste utvalg som normalt ikke overstiger 4 møterunder i året.

Formannskapet gis et særlig ansvar for at det er lagt til rette for arbeidet i oppgaveutvalgene.

Følgende årshjul følges:

Ansvar og roller

Kommunestyret oppretter oppgaveutvalgene og vedtar oppgaveutvalgenes mandat, og velger de folkevalgte medlemmene til oppgaveutvalget. Valget bør gjennomføres som avtalevalg.

De faste utvalgene/formannskapet, som det enkelte oppgaveutvalg knyttes opp mot, gir innspill til mandatet.

Valgkomiteen (formannskapet) innstiller til kommunestyret de folkevalgte medlemmene av utvalget, samt hvem av disse som skal være leder og nesteleder.

Politikernes rolle

- Politikerne som velges inn i oppgaveutvalgene velger de andre medlemmene (innbyggere/andre) etter gjennomført annonsering og vurdering fra administrasjonen, jf. de kompetanseprofiler/kriterier kommunestyret har satt for medlemmer til utvalget.
- Politikerne i oppgaveutvalget bør ha særskilt interesse av oppgaveutvalgets tema. De deltar på lik linje med innbyggere/andre om å utforme forslag til politikk for tema/området. Politikerne i oppgaveutvalget skal være faste medlemmer av utvalg eller kommunestyre.
- Leder av oppgaveutvalget har ansvar for at oppgaveutvalget leverer i henhold til oppgaveutvalgets mandat.
- Nestleder av oppgaveutvalget bistår leder og stiller i leders fravær.
- Leder og nestleder av utvalget har ansvar for nødvendig kommunikasjon med de øvrige oppgaveutvalgene, og forankring av arbeidet i de faste utvalgene/formannskapet og kommunestyret.

Innbyggernes rolle

- Innbyggerne i utvalget representerer kun seg selv, ikke lag/forening eller lignende
- Innbyggerrepresentantene i utvalget er likestilte med politikerne i utvalget

Administrasjonens rolle

- Utforme forslag til mandat etter dialog med det faste utvalget/formannskapet
- Bistå med søknadsprosessen for å skaffe/finne kandidater
- Bistå oppgaveutvalget med møteinnkallelser, utsendelse av dagsorden og referat, informasjon på kommunens hjemmesider, rigge møtested
- Bistå leder med å planlegge og tilrettelegge oppgaveutvalgets møter, samt bidra med fagkunnskap og kompetanse ved å holde innlegg, forberede notater og utredninger
- Veileder – mht administrativt arbeid
- Kontaktpunkt for utvalget inn i administrasjonen

Mandat

Mandatet beskriver oppgaveutvalgets oppdrag og skal inneholde bakgrunn og formål, oppgaveutvalgets oppgaver, sammensetning av oppgaveutvalget (kompetanseprofil for medlemmer), oppgaveutvalgets arbeidsform, tidsplan og økonomi.

Sammensetning av oppgaveutvalget

Oppgaveutvalget skal ha inntil 15 medlemmer; normalt 5 politisk valgte representanter og 10 innbyggere/andre relevante, jf. vedtatt kompetanseprofil. Det skal ikke oppnevnes vara til oppgaveutvalg.

De 10 andre medlemmene til oppgaveutvalget rekrutteres gjennom annonsering; det annonseres etter personer som oppfyller kompetansekriteriene i mandatet. Personer søker ved å fylle ut skjema som er tilgjengelig på kommunens hjemmeside. Søkere kan bli valgt til å delta i oppgaveutvalget eller de kan inviteres til å medvirke underveis i prosessen, gjennom å delta i aktiviteter som oppgaveutvalget legger opp til for å få innspill til arbeidet.

Unge (under 20 år) skal alltid få to plasser når de er aktuelle som medlemmer til oppgaveutvalg.

Arbeidsform

Oppgaveutvalget bestemmer selv arbeidsform, utover det som er beskrevet i det enkelte mandat.

Oppgaveutvalget kan involvere innbyggere/andre aktører med interesse og/eller kompetanse for oppgaveutvalgets tema gjennom for eksempel å nedsette referansegrupper, arbeidsgrupper, holde åpne møter, gjennomføre workshops, undersøkelser eller annet.

Det er viktig å begrense møtefrekvensen og tilstrebe faste møtetider i arbeidet.

Levering

Oppgaveutvalget kan selv velge hvordan overlevere sitt materiale og politikk til Formannskapet. Det er hensiktsmessig at hovedinnholdet leveres som en skriftlig rapport, for å sikre god forståelse av innspillet fra oppgaveutvalget.

Økonomi

Kommunestyret vedtar de overordnede økonomiske rammene for arbeidet med oppgaveutvalgene i årsbudsjettet. Kommunestyret kan velge å avsette ressurser direkte i mandatet til det enkelte utvalg og ressurser til disposisjon for formannskapet.

Formannskapet gis myndighet til å fordele ikke disponerte midler til det enkelte oppgaveutvalg, etter søknad, i tråd med det enkelte utvalgs mandat.